

qenalemesan seRay neRasian

yau ussiq pabunay tu anem na lazat ay sikawman, “ naquni nipaRasian na mai qaninanan, qaninanan ay nani naquni qenalemes na. ” nizu suppaRan ta, azu ta tuRuz na ngid ita tu qanengi senangian, qawman malemes ita qaqawka, wanayka yauzuma dadusa qenalemes ta tu ’daq, mai azu tu kenasianeman ta qenanengi na, yauzuma melisaw meniz.

ta pasawan na qenabinusan ta, azu ta taqsian ay sasekingan, mai tu niana ’nay, sasetaR sumking, sasetaR sasekingan, sasetaR qameRung duki sumking, mezuakat tinsu na nisekingan suppaRan ta ti malemes pataqsian zau uu qemuni. sasetaR yau pataqsian nayau semanu qaya, malemes qaniyau manna mai nengi nisekingan na. tazian padames suppaRan ta “ naquni nipaRasian na mai qaninanan, qaninanan ay nani naquni qenalemes na.”

ngid tu qanengi neRasian, qawman padames ita malemes tu ’daq qaqawka, nazau qawka maqezaqa ay. wanayka maken qenalemes su uu naquni, ussa aisu semanu nengi ti, tenes ti isu zumbi, muwaza ti nengi ti nizubian su zin su, wanayka melisaw pama niseking su, padames tenes muwaza nengi nizubian na ’daq, Raqana mesuqas isu.

ta taqsian ay sekingan taytan ta mai ma tu niana, tataqsian ay sekingan suppaRan ta tanian qaninanan, azu ta qakelawkawayan, ussa wanma malemes qanengi ti, manmu paqangi tu nisanu na nituluz na tawki tu lanas, qawma maken suppaRan ta tanian ya qaninanan, azu melisaw isu tu niana qaninanan na ay, maken naquni qenalemes su, pasi niz melisaw mesukaw niqakelawkawayan.

ta senaqayan tu qaRasian qanengian nitaqsian niqakelawkawayan, Raynguan na niana qaninanan padames ma tu mai malemes, yau lazat ngid paqsuppaR tu ’daq naquni qenanengi na, taqa uman tu waway na uu kenasianem na, pawRat semanu tu nazau ya nengi ay, ta tiRuRan qemilim tu tiRan, muwaza nisamangsan tu deddan seRay uRat, ta naqunian ta pasaya semangi, muwaza ma tu qenasuppaR ta seRay qanengi ta, azu mesukaw tazusa su, maw qanengi nipalupunan tu lanas liwaliw mai meRasi.

Raqana, ngid tu qanengian tu nitaqsian niqakelawkawayan, padames ka pasa maqezaq ay malemes, pasa maqezaq ya niqalemesan, qawman padames nengi qenalupunan, padames nengi ya neRasian tu nitaqsian niqakelawkawayan.

努力與成果

有一句安慰人的話是這麼說的：「結果並不重要，重要的是努力的過程。」我們都知道，想要得到的成果，一定要努力，但有時我們明明比別人加倍努力了，最後換來的並不是自己期待的成果，或是失敗。

在人生的戰場裡，學校的考試，算是最簡單的比較了，同樣的考試，考出的分數，就是學生付出努力的程度。學校考試之所以是簡單的比較，是因為學校考試還知道重點在那裡，如果換作是做事，就不是只有努力就可以了，必須先清楚事情的重點，如果不清楚重點，就算再怎麼努力，事情還是可能出現缺點或是失敗。

在追求成果的過程中，比不清楚重點更糟的是沒有用的努力。有些人會為了表現自己的特別，不想改變自己的想法和做法，雞蛋裡挑骨頭，浪費很多時間與體力在不必要的過程上，所得到的成果未必比較好，如果運氣不好，本來可以完成的事還會變成失敗。

所以，想要得到好的成果，就一定要朝正確的方向努力，努力的過程是正確的，成果自然就會好。

tiana ya kebalan

umipil isu sanuan na kaput su? “yuancumin aisu? mai azu yuancumin aisu!” pataz iku mipil tu sanuan zau. tiana azu yuancumin? tiana a kebalan? ittaR!

manna kaput ku semanu timaiku “mai azu yuancumin aisu?” Raqana kenasianem na, yuancumin ay lazat nani, nizu ilibeng, tengen lubang na, dasam izip na, maduna bubusuq, medadas. manna nayau kenasianeman na? Raqana temayta aizipna tu melisaw ay lanas na yuancumin. senayau nani, melisaw ti a kenasianeman na. masang nani, mai metaptapun tu lazat na yuancumin, Raqana senayau kenasianem na. anu senayau mipil timaisuan “manna isu mai azu yuancumin? busaR isu? medasat isu?” tibulan ku “ussa mai sasetaR iku, wanay mai isu mesuppaR tu yuancumin. Raqana mai sasetaR iku tu yuancumin.”

senayau pibul timaizipana, aiku qaya nayau kenasianeman ku “senaquni qawka sasetaR tu yuancumin? senaquni qawka sasetaR kebalan?” anu paqenanem lazat mesuppaR teman kebalan, wanayka ussa kebalan tama na tina na, senayau nani kebalan aizipna ni? anu paqenanem lazat RateReq mamitulun mata na, wanayka meRayngu teman tu kebalan, senayau nani kebalan ni? senaqunian qawka maken ay kebalan.

tangi ay sunsunis niz yau ta tati temaqsi, kelawkaway. meRayngu ti sikawma tu sikawman na kebalan, Rayngu ti tu waway na kebalan. anu senayau nani, sunsunis ussa ti kebalan ni? Rusazui qamai ti tu kebalan ni?

anu yau kasianem mengid sinanam tu sikawman seRi waway na kebalan, qawka mezaken ay kebalan. wanayka, yau anem mengid tu sinanam, mai semin. maken nisinanam ta damuan, ta taqsianan, ta baqbaqian, ta kaputan. yau mawaza satudan sudad ta wangluan. qawka suppeR ti isu teman kebalan.

suppaR teman sikawman na kebalan, mai pama semin. sinanam pama tu waway na, lisin na kebalan. wanay zau, qataban sayza, seppawan tu lazing sayza, palilinan, metiyu, muwaza ya qasinanaman ta. anu lauz na tasaw palilinan, pasaiya bai tu saseppawan. yau ita ta kinilan na temayta, niana ya sapasaiya, senaqunian ta melilin, seppaw, qunian na temunuR tu taqazuian ay babaqian. senayau qawka isu mesuppaR tu waway na kebalan.

setangi Rayngu pama tu waway na, sikawman na kebalan, naRin mesikaz sinanam. padames pa ita.

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【噶瑪蘭語】 編號 2 號

誰是噶瑪蘭人

我常被朋友問到：「你不像原住民。」我的回答是：「不是我不像，而是你不認識原住民。」朋友對沒有與原住民相處過，才有錯誤印象。

怎樣才像原住民？怎樣才像噶瑪蘭人？如果有人會說族語，但他父母不是噶瑪蘭人，那他是噶瑪蘭人嗎？有人眼睛很深邃，但不會說族語，那他是原住民嗎？

現在的後輩都到外地謀生，不會說族語，也不懂噶瑪蘭文化。這些後輩都不是噶瑪蘭人嗎？未來都沒有噶瑪蘭人了嗎？

若想學習族語跟文化，光有心還不夠，要真的去學習，在部落、學校或者老及朋友身上學族語，或是在網路上學習。

另外還要學習我們的文化，有豐年祭、歲末祭祖、海祭、巫師等文化可以學。到了歲末祭祖時節，阿嬤要準備祭品，我們在旁邊看阿嬤準備什麼，如何進行，說了哪些祭詞。這樣噶瑪蘭的文化就可以傳承了。